

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI —

Stencel Jadwiga
T: W. 345/345 Pom
Gdynia AK

I. Materiały dokumentacyjne

- I/1 – relacja własna k. 8 s. 1-4
I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora —
I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”): —

- III/1 – dot. rodziny relatora —
III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r. —
III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939 – 1945) —
III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r. —
III/5 – Inne... —

IV. Korespondencja

- 1) bieżące k. 2 s. 1-3

V. Wypisy ze źródeł (tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”) k. 7

VI. Fotografia brak

7/11. Relacja - Stencel Jadwiga
s d. Czapiewsko:

1. " Relacja uczestniczki walki o
niepodległość" spisana w obecności
Kazimierzy Bogorzińskiej w dn. 13.07.1978,
ręk. kopia s Arch. E. Zawackiej, k. 4 s. 1-4
2. Kserokopia w/w relacji k. 4 s. 5-8

Relacja uczestniczki walk o niepodległość

1. ARCHIWUM
Elżbiety Szust
osc. 345 / P.
data wpływu 10. 9. 1978

Dane osobiste

1. Czapiewska Jadwiga z J. Stencel
2. ur. 20. X 1918 Tuchlin pow. Kartuszy
3. Leon Matylda Wadtke
4. rolnicy
5. średnie
6. Bydgoszcz. tel. 22 8783

II. Okres przedwojenny do 1. IX. 1939

1. Przy rodzicach w szkole
2. żadne

III. Okres okupacji

- ✓ 1. Andrzeja wprowadził do naszego domu do
- ✓ Tuchlina w 1941 + jesienią brat mój Józef Stencel, który był kierownikiem w magazynie Falbetze K/Włocławka.
- ✓ Przedtem Andrzej mieszkał u wujostwa Guczwoskiego we Włocławku. - Brat mój przywiózł do nas Andrzeja z kamizelką układowania go na terenie Gdyni. Przez pewien czas Andrzej przebywał u nas dopóki nie otrzymał kwatery. - Brat mój Leon Stencel wprowadził Andrzeja do rodziny Szubrowskich, gdzie poznał Jana Witta, który układował Andrzeja u Rogozińskich na Witominie w Gdyni. W międzyczasie A. przyjeżdżał do Tuchlina. Również w 1942 r. Witt był dwa razy w Tuchlinie mywiózł mi nuty. Jak się domyślam były przysłane z polecenia Szubrowskich, bo one wiedziały, że gram. W 1942 r. Niemcy masowo wysiedlali z gospodarstw. Uprzedzając wypadki układowaliśmy i zamieszkaliliśmy

11

2.

w Orłowie pod Sdymas, razem z rodzicami. Andrzej wpadał do nas, aby dowiedzieć się o naszych warunkach.

Witt starał się zdobyć zaufanie Andrzeja, aby z nim bezpośrednio współpracować. - Brat mój Kazimierz Stencel, który gospodarzył w ostatnich miesiącach na naszym gospodarstwie musiał się ukrywać, bo Niemcy go szukali.

Latem 1942 r. przyjechał brat mój Józef z prośbą o skontaktowanie go z Andrzejem. Podał mi ulicę, określił, że to jest narożnikowy dom. Miałam przekazać, żeby Andrzej zjawił się u nas w baraczkach. - O szarej godzinie wybrałam się w kierunku Witomina lasem. Szukając obserwowałam się zapytać kogośkolwiek. W końcu domyślając się, że to może być tutaj zapytałam na potłemeną panią (jak później się dowiedziałam była to Kazimiera Rogozińska) czy u niej mieszka jakiś pan. Na co dostałam przeczącą odpowiedź. Posłam więc zawiadzoną, że nie mnie zajątkiem. Tymczasem Andrzej obserwował przez okno i został poinformowany przez Kazię R. - W niedługim czasie zjawił się u nas w mieszkaniu w Orłowie i był bardzo niezadowolony, że tak nieostrożnie postępuję.

✓ Także w 1942 r. wiosną byłam z moją bratową Ludwiką Stencel w Bydgoszczy na ul. Jezuickiej u jej siostry
✓ Anny Piączek tam spotkałyśmy (jak sobie przypominam) jednego pana, który polecił oddać Andrzejowi list. Zamelinowałam go we włosach i nałożyłam czapkę. Mogło to być we wrześniu 1942 r. Wpadł do nas Andrzej bardzo zdenerwowany z zapytaniem

4.
Po parcelacji w 1946 i opuszczeniu domu rodzinnego wraz z rodziną i rodzicami zamieszkałszy pod Kościerzyną. Do 1950 r. leczyłam się pracując dotychczas. W 1950 wyszłam zamężnie wraz z mężem w Kawęczynie pow. Inowrocław. Urodziłam dwoje dzieci. Od 1956 r. rozpoczęłam pracę w Spółdzielni Inwalidów w Włocławku, a po dwóch latach w Bydgoszczy w Spółdzielni Inwalidów. Obecnie jestem na emeryturze.

Zostałam odznaczona Krzyżem Kawalerskim Odrodzenia Polski przez Radę Państwa nadany 15. II. 1978 r.

Jadwiga Grapińska

Relacja spisana
w obecności Kar. Roganińskiej
13. VII. 1978

Dane osobiste

1. Czapiewska Jadwiga z d. Stencel
2. ur. 20. X. 1918 Tuchlin pow. Kartuszy
3. Leon Matylda Wadtke
4. rolnicy
5. średnie
6. Bydgoszcz.

II. Okres przedwojenny do 1. IX. 1939

1. Przy rodzicach po szkole
2. żadne

III. Okres okupacji

- ✓ 1. Andrzeja wprowadził do naszego domu do Tuchlina w 1941 r. jesienią brat mój Józef Stencel, który był kierownikiem w magazynie Fabryki K/Włocławka.
- ✓ Przedtem Andrzej mieszkał u Wacława Guzowskiego we Włocławku. - Brat mój przywiózł do nas Andrzeja z kamizetką ulokowania go na terenie Gdyni. Przez pewien czas Andrzej przebywał u nas dopóki nie otrzymał kwatery. Brat mój Leon Stencel wprowadził Andrzeja do rodziny Dąbrowskich, gdzie poznał Jana Witta, który ulokował Andrzeja u Rogozińskich na Witominie w Gdyni. W międzyczasie A. przyjeżdżał do Tuchlina.
- ✓ Również w 1942 r. Witt był dwa razy w Tuchlinie przywiózł mi nuty. Jak się domyślam były przysłane z polecenia Dąbrowskich, bo one wiedziały, że gram.
- ✓ W 1942 r. Niemcy masowo wysiedlali z gospodarstw. Uprzedzając wypadki uciekliśmy

5.
czy znam bliżej Witta. Z jego słów wywnioskowałam,
że jest coś bardzo groźnego. - Pokazał mi pigułkę, a w
drugiej ręce różaniec.

Jak przewidywał Andrzej stało się niestety.
Również ja zostałam aresztowana na skutek wsiąpy
w październiku 1942 zabrano mnie z domu.

W śledztwie który miesiąc w Gdańsku traktowano mnie
z powodu kontaktu z Andrzejem jako wielką działaczkę
i odpowiednio maltretowano. Do naszej celi wprowadza-
dzono Marię Ruszkowską, której ojciec zginął w Stutthofie.
Obawiając się, że ja spotka taki sam los zostałam kon-
fidentką na rzecz Gestapo. Za dobrą służbę zostałam
zwolniona.

Po przeprowadzeniu rewizji w domu nałożono mi
kajdanki i odwieziono do Gestapo w Gdyni.
Tam ustawiono nas pod ścianą. Januszka, tam
Jadzie Róbecka, siostry Dąbrowskie, Ela Marcinkowska
(Szucowa) i wielu innych. Następnego dnia wy-
wieziono nas do Gdańska po zakończonym
śledztwie wywieziono do Stutthofu. Mój Nr.
obozowy 19390. - W Stutthofie ciężko zapadłam
na zdrowie i tylko dzięki polskim lekarzom zostałam
uratowana. W obozie przebywałam do 27. IV. 1945.
Byliśmy ewakuowani barką, która po 10 dniach
dotarła do Flendzburga skąd zabrali nas
duński czerwony krzyż do Szwecji.

Okres Poza Powojenny

Po przeszło rocznym pobycie w sanatorium
w Szwecji wróciłam do Polski i nadal muszę
się leczyć.

Po parcelacji w 1946 i opuszczeniu domu ~~rodziców~~^{rodziców}
rodzinnego wraz z rodzeństwem i rodzicami.
zamieszkaliśmy pod Kościernią. Do 1950 r
leczyłam się tracując dotychczas. W 1950 wyszłam
zamię zamieszkuje wraz z mężem w Kawęczynie
pow. Inowrocław. Urodziłam dwoje dzieci.
Od 1956 r rozpoczęłam pracę w Spółdz. Inwalidów
we Włocławku, a po dwóch latach w Bydgoszczy
w Spółdz. Inwalidów. Obecnie jestem na
emeryturze.

Zostałam odznaczona Krzyżem Kawalerskim
Odrodzenia Polski przez Radę Państwa nadany
15. II. 1978 r.

Jadwiga Grapińska

Relacja spisana
w obecności Naz. Rogozińskiej
13. VII. 1978

IV/11. Korespondencja biuro: Stencel Jadwiga: zam. Czapiwskie:

1. List do Fundacji z 7.08.1995 - prośba o uzupełnienie relacji, mpis k. 13.1
2. List do Fundacji z 23.12.1998 - dot. przesłanych zdj., mpis. k. 13.2

Ld2 851/17/95

1
Toruń 7.08.95

Szan. Pani

Jadwiga Czapiewska

Bydgoszcz

Szanowna Pani !

Zwracam się z następującą prośbą. Opracowując Pani teczkę osobową zapoznałam się z relacją o Pani działalności okupacyjnej. Brak w niej jednak następujących danych: - kiedy i przez kogo została Pani zaprzysiężona; - jaką funkcję pełniła Pani w konspiracji (kurierka? łączniczka?), jaki miała Pani pseudonim. Czy moglibyśmy prosić o fotografię Pani z okresu okupacji? A może ma Pani także zdjęcia z tego okresu swojego brata Feliksa Józefa i bratowej Ludwiki?

Przepraszam, że niepokoję Panią, mam jednak nadzieję, że zechce Pani odpowiedzieć na moje pytania.

Łączę wyrazy szacunku

Dokumentalistka

mgr Hanna Marcinkowska

FUNDACJA
Archiwum Pomorskie Armii Krajowej,
ul. W. Garbary 2, tel. 65-22-186
87-100 TORUŃ

2

Ldz 2499/A Pom/98

Toruń 23.XII.1998 r.

Szan. Pani

Jadwiga Czapiewska

ul. Szyperska 2

85-518 BYDGOSZCZ

Szanowna Pani !

Dziękujemy za życzenia świąteczne, za dar pieniężny oraz za 11 fotografii, przedstawiających żołnierzy Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie. Bardzo prosimy o bliższe informacje na temat tego co przedstawiają one i w jaki sposób znalazły się w Pani posiadaniu.

Łączymy wyrazy szacunku

Wiceprezes Zarządu

mgr Hanna Maciejewska-Marcinkowska

garnet,

tel. 22-8783¹¹

271-583

Gdyni

Stencel-Czapiewska Jodhigo

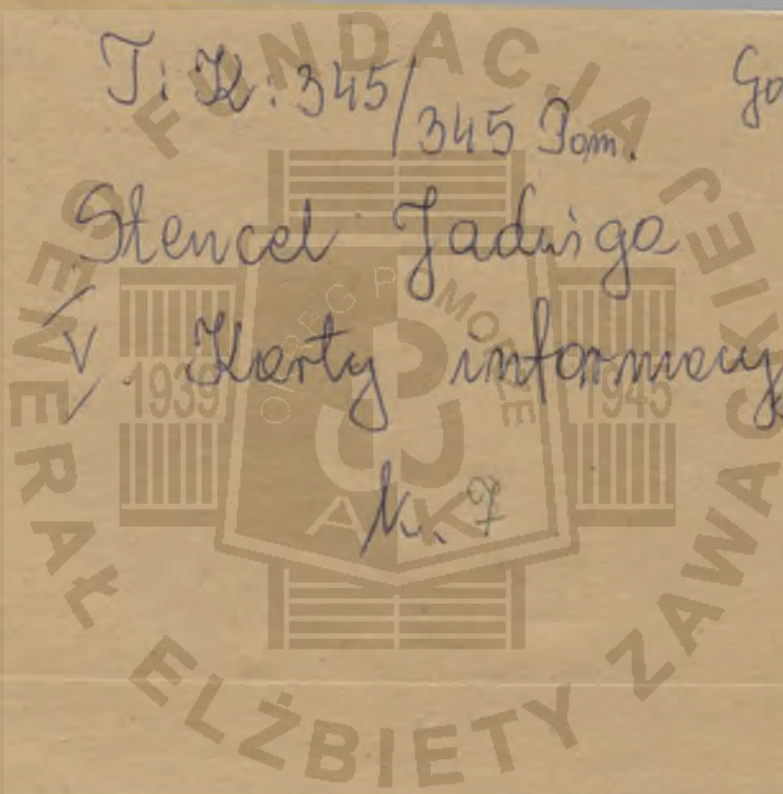
T: D: 345 / 345 Tom.

Gdynia

Stencel Jadwiga

Warty informacyjne

K. 7

1. 2. 345 p. 3. HK Gdynia 1.

4. Stencel Jadwiga 5. 2 d. Stencel
zam. Czapińska

6. 7. w okup. Stencel

8. Leon i Matylda 9. ur. 20. 10. 1918. Tuchlin
2 d. Wadke pow. Kartuszy

10. Bydgoszcz, 11. arest. 8 - 1942
tel. 22 8783 " Schlachthof do 27. 10. 1945 r.

12. rel. Wlesna

K 1, 23, (K 82)

345

gdy ma 2

Stencel Ferdynand

zami z me. Czapinski

miasta Stencel z Piotrowice - jezupa

Truchlowski Jan Karol

potem Sedy w 3. 1945

Aryst. X 1942

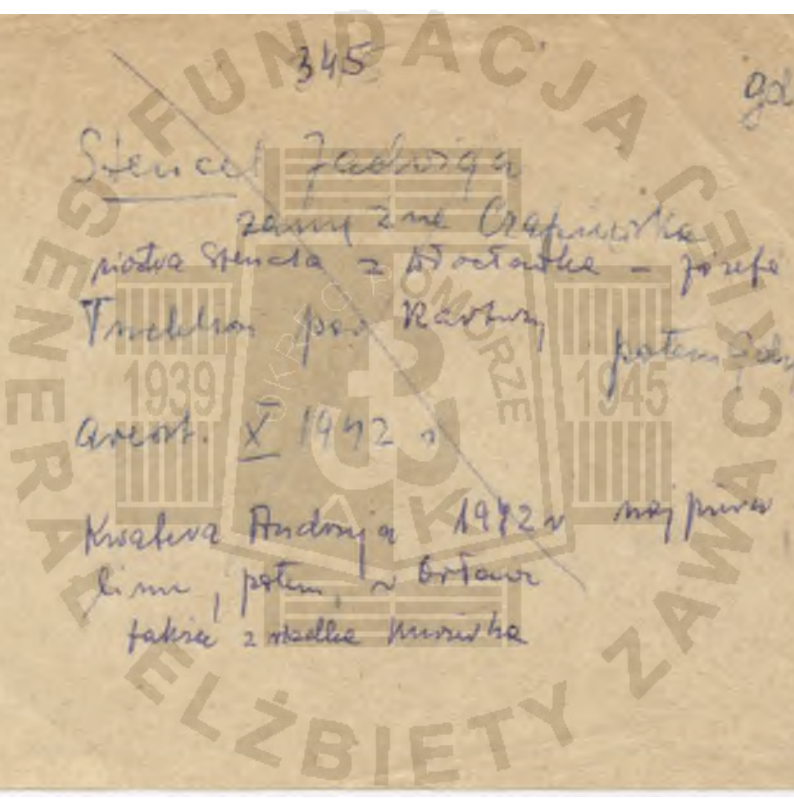
Kwalewa Andrzej 1942 w

najpierw w Tnah

linie, potem w Grotowce
fabryka z miastem Krasna

K

1+

1

2

3

4 Stencel Jadwiga 5

6

7

8 20.10.1915 Truchlitz, pow.
Kaszuby

9

10 11 19390 od. 9.2.1943
politycznie, pow. polskie

12 A.M. Set. I-II-9

AK
Gdyńskie
4.

FUNDACJA
GENERALNA
OKRĘG POMORSKI
AK
KASZUBIETY

Gdynie
nr 5.

Stencel Jadwiga
z Tuchlina, przeszła "Andrzej"
Przejżdża do kwiśkowania Da-
browskich u Gdyni przy ul.
Stępczkiej

zob. T. J. Dąbrowskiej - kwiśkownicy

H.M.M.

Gdynia 6

STENCEL JADWIGA

b. więźniarka Stutthofu, po uwolnieniu
w Szwecji.

T. Dembińska J, imp Tczew III/51

MOz. 97

Stencel Jadwiga
BKZ 2 Mieczami
ps. "Sten"

KO
AK
7

Sędziwo

206. Sadowski Józef,
Mówi nr 31806,
W-wa 1999, s. 134, poz. 82

Stencel-Czapicko Jadwiga

Zakład Produkcyjny w Legnicy
TECZKA DO AKT
SWW 1824-331 ZN-96/1

